

**Kúria**  
**végzése**

**Az ügy száma:** Bfv.II.1.267/2021/7.  
**A határozat szintje:** felülvizsgálat  
**A tanács tagjai:** Dr. Sebe Mária, a tanács elnöke  
Dr. Boros Tibor, előadó bíró  
Dr. Somogyi Gábor, bíró  
**Az eljárás helye:** Budapest  
**Az eljárás formája:** tanácsülés  
**Az ülés napja:** 2022. április 14.  
**Az ügy tárgya:** fogolyszökés vétsége  
**Terhelt:** ...  
**Első fok:** Szegedi Járásbíróság, 15.B.1102/2019/18., ítélet, tárgyalás, 2019. szeptember 25.  
**Másodfok:** Szegedi Törvényszék, 3.Bf.1415/2020/19., végzés, nyilvános ülés, 2021. május 3.  
**Harmadfok:** -  
**Az indítvány előterjesztője:** a terhelt védője  
**Az indítvány iránya:** a terhelt javára

**Rendelkező rész**

A Kúria a fogolyszökés vétsége miatt ... terhelt (korábban ...) ellen folyamatban volt büntetőügyben a terhelt védője által előterjesztett felülvizsgálati indítványt elbírálva a Szegedi Járásbíróság 15.B.1102/2019/18. számú ítéletét és a Szegedi Törvényszék mint másodfokú bíróság 3.Bf.1415/2020/19. számú végzését hatályában fenntartja.

A Kúria végzése ellen fellebbezésnek és felülvizsgálatnak nincs helye, és ebben az ügyben az indítvány előterjesztője, valamint azonos tartalommal más jogosult újabb felülvizsgálati indítványt nem nyújthat be.

**I n d o k o l á s**

[1] **I. 1.** A Szegedi Járásbíróság a 2019. szeptember 25-én meghozott 15.B.1102/2019/18. számú ítéletében ... (korábban: ...) terheltet fogolyszökés vétsége [Btk. 283. § (3) bekezdés] miatt, mint többszörös visszaesőt 6 hónap fogház fokozatú szabadságvesztésre és 1 év közügyektől eltiltásra ítélte azzal, hogy a terhelt a kiszabott szabadságvesztésből feltételes szabadságra nem bocsátható.

[2] 2. Az elsőfokú bíróság ítélete ellen a terhelt védője jelentett be fellebbezést a büntetés enyhítése érdekében. A fellebbezést elbírálv a Szegedi Törvényszék mint másodfokú bíróság a 3.Bf.1415/2020/19. számú 2021. május 3-án meghozott végzésével az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyta.

[3] II. 1. A jogerős ítélet ellen ... terhelt védője terjesztett elő felülvizsgálati indítványt. A felülvizsgálati indítvány indokolása szerint az Orosházi Városi Bíróság 2011. november 28-án kelt 3.Bk.95/2011/2. számú és a Gyulai Törvényszék mint másodfokú bíróság 2012. január 16-án meghozott 1.Bkf.2/2012/3. számú határozatával jogerőssé vált 3 év 10 hónap 15 nap tartamban meghatározott összbüntetési ítélete azt is jelentette, hogy ezen a napon hatályon kívül helyezésre került a Veszprémi Városi Bíróság 2009. december 14-én kelt I.Bk.1795/2009/4. számú 3 év 6 hónap 20 nap tartamú összbüntetési ítélete.

[4] A terhelt 2010. október 18-tól kezdődően a Bv. Országos Parancsnoka engedélyével hagyhatta el a Veszprémi Városi Bíróság által meghozott 1.Bk.1795/2009/4. számú 3 év 6 hónap 20 nap összbüntetési ítéletéből a bv. intézetet, majd 2011. január 14-től a Belügyminisztérium engedélyével tartózkodhatott büntetés-félbeszakításon, 2014. május 22. napjáig.

[5] Ez idő alatt 2011. június 7-én jogerőssé vált a terhelttel szemben az Orosházi Városi Bíróság 3.B.124/2010/10. számú ítélete, mely 3 év börtönre ítélte a terheltet, egyben elrendelte a 15.B.142/2007/10. számú ítélettel kiszabott 8 hónap börtönbüntetés végrehajtását is.

[6] Ezt követően 2011. november 28-án az Orosházi Városi Bíróság újabb összbüntetési ítéletet hozott, amely 3 év 10 hónap 15 nap börtön fokozatú szabadságvesztésben került meghatározásra és vált jogerőssé 2012. január 16-án a Gyulai Törvényszék által. Ezen utóbbi összbüntetési ítélet fogamatba vételi értesítő lapja 2012. január 25-én érkezett meg a bv. szervhez. Azonban az ítélet fogamatba vételére nem került sor, így ennek kapcsán az 5 éves elévülési idő 2017. január 24-én bekövetkezett. 2014. május 22-ig a terhelt a Belügyminisztérium engedélyével jogszerűen engedélyezett büntetés félbeszakítás okán tartózkodott távol a bv. intézettől. A legutolsó büntetés félbeszakítási engedély 2014. február 20-án keletkezett, amellyel a 2013. október 3-án engedélyezett büntetés félbeszakítást hosszabbították meg 90 nappal.

[7] A bv. szerv 2014. május 23-án nem tájékoztatta sem a Szegedi Törvényszék Bv. Csoportját, sem a Szegedi Városi Rendőrkapitányságot, hogy a terhelt a 3 év 6 hónap 20 nap összbüntetési ítéletből tartózkodott engedélyezett büntetés-félbeszakításon. Mindkét hatóság felé a 3 év 10 hónap 15 nap tartalmú összbüntetési ítélettel szemben kezdeményezett hatósági intézkedést, amelyet viszont a bv. szerv 2012. január 25. és 2014. május 22. között annak ellenére nem vett fogamatba, hogy erre lehetősége lett volna.

[8] A bv. szerv 2012. január 25-én továbbra is hatályban tartotta a Veszprémi Városi Bíróság 3 év 6 hónap 20 nap tartamú, börtön fokozatú összbüntetési ítéletét, és mögé állította be második helyre a 2011. november 28-án elsőfokon megállapított 3 év 10 hónap 15 nap tartamú, börtön fokozatú összbüntetési ítéletet, mely szintén törvénysértő. A fogamatba vétel elmaradása kizárólag a bv. szerv hibája, az a terheltnek nem róható fel.

[9] A becsatolt iratokból megállapítható, hogy a terhelt 2014. május 22. napjáig a 3 év 6 hónap 20 nap tartamú összbüntetési ítéletből tartózkodott büntetés-félbeszakításon annak ellenére, hogy a bv. szervhez az újabb összbüntetési ítélet, melynek tartama 3 év 10 hónap 15 nap a fogamatba vételi értesítője 2012. január 25-én beérkezett. A fogamatba vétel elmaradása a bv. szerv hibájából nem történt meg, s amikor 2014. május 22-én a terhelt jelentkezési kötelezettségének nem tett eleget a bv. intézetbe, 2014. május 23-án a 3 év 6 hónap 20 nap tartamú összbüntetési ítélet helyett az utóbb keletkezett összbüntetési ítéletben jelentette fel a

terheltet fogolyszökés elkövetésének vétsége miatt, amelynek fogamatba vételére nem is került sor.

[10] A Szegedi Törvényszék másodfokú tanácsa 2021. május 3-án helytelenül jutott arra a következtetésre, hogy az elsőfokú bíróság eljárási szabálysértés nélkül folytatta le a bizonyítási eljárást a tárgyaláson. Kétségtelen tény ugyanis, hogy a nyomozó- és vádhatóság felé a bv. szerv nem megfelelő tájékoztatást adott a terhelttel kapcsolatban, és egy olyan összبüntetési ítélet vonatkozásában kért hatósági intézkedést, amelynek fogamatba vételére a terheltnek fel nem róható hiba folytán nem került sor.

[11] Az nem vitatott, hogy 2014. május 22-én a terhelt nem tért vissza a bv. intézetbe, de arról semmilyen információval nem rendelkezett, hogy 2012. január 25-től kezdődően jogszabály- és törvénysértően jártak el vele szemben a végrehajtás alatt álló, és még végrehajtásra váró ítéletei vonatkozásában. A terhelt tudattartalmától függetlenül ugyanis az elévülés bekövetkezett.

[12] A Szegedi Törvényszék másodfokú tanácsa a Be. 590. § (5) bekezdés a)-b) pontja szerint köteles volt hivatalból felülbírálni az elsőfokú eljárást, vizsgálni azon eljárási szabályok megtartását, melynek megsértése esetén az ítéletet a Be. 607. § (1) bekezdése, illetve a 608. § (1) bekezdése alapján hatályon kívül kell helyezni, köteles lett volna felülbírálni a bűnösség megállapítására vonatkozó rendelkezést és a terheltet fel kellett volna menteni, vagy vele szemben az eljárást meg kellett volna szüntetni. A Szegedi Törvényszék másodfokú tanácsának azt kellett volna megállapítania, hogy a terhelt nem a 3 év 10 hónap 15 nap összбüntetési börtön ítéletből követte el a fogolyszökés vétségét, hanem az újabb összбüntetési ítélettel hatályát vesztt 3 év 6 hónap 20 nap összбüntetésű börtön ítéletet tartotta az ítéletek végrehajtási sorrendjének első helyén a bv. szerv, és mögé második helyre állította be a hatályban lévő 3 év 10 hónap 15 nap összбüntetési ítéletet, ami szintén törvénysértő. A bv. szerv törvénysértően úgy tartott párhuzamosan hatályban összбüntetési ítéleteket, hogy azok egyike a Veszprémi Városi Bíróság 3 év 6 hónap 20 nap tartamú összбüntetési ítélet 2012. január 16-án hatályát veszttette és 2012. január 25-től az elévülési idő megkezdődött mivel a bv. szerv a törvénysértő állapotot nem szüntette meg, így 5 év elteltével 2017. január 24-én az összes ítélet elévült és ezt követően a hatóságok cselekményei törvénysértőek voltak.

[13] A bv. szerv 2012. január 25-től kezdődő és 2019. április 28-áig bezárólag törvénysértően járt el a terhelttel szemben fennálló büntetés-végrehajtási ügyekben, hiszen a fogamatba vétel elmaradt, az ítéletet jogtalanul állították sorba és 2014. május 23-án helytelen adatokkal történt a terhelt feljelentése. Ennek megfelelően már az ügyben a terhelt ellen kiadott körözés is törvénysértő volt, és 2019. április 28-án sor került a letartóztatására, ami azt eredményezte, hogy az elévülés okán jogtalanul tartják fogva.

[14] Erre figyelemmel az indítványozó arra tett indítványt, hogy a Kúria a Szegedi Törvényszék mint másodfokú bíróság 3.Bf.1415/2020/19. számú végzését változtassa meg, és a terhelttel szemben indult eljárást szüntesse meg.

[15] 2. A Legfőbb Ügyészség a BF.1305/2021/2. számú átiratában a felülvizsgálati indítványt törvényben kizártnak tartotta.

[16] A Be. 650. § (2) bekezdése szerint a felülvizsgálati indítványban a jogerős ügydöntő határozat által megállapított tényállás nem támadható, a Be. 659. § (1) bekezdése szerint a felülvizsgálati eljárásban a bizonyítékok ismételt egybevetésének, eltérő értékelésének, valamint bizonyítás felvételének nincs helye, a felülvizsgálati indítvány elbírálásakor a jogerős ügydöntő határozatban megállapított tényállás az irányadó.

[17] Mindezekből az következik, hogy a jogerős ítéleti tényállás megalapozottsága nem vizsgálható, és nincs lehetőség a bizonyítási eljárás mikénti lefolytatására, a bíróságok

bizonyítékokat értékelő tevékenységének, és ezen keresztül a bűnösség kérdésének, valamint a cselekmény minősítésének vitatására sem. A jogkövetkeztetések helyessége kizárólag az irányadó tényállás alapulvételével vizsgálható, eltérő tényállásra, illetőleg az irányadó tényállásban nem szereplő tényekre alapítottnak nem támadható.

[18] A védő jogi álláspontját ugyanakkor olyan tényekre, büntetés-végrehajtási adatokra alapozza, melyeket az irányadó tényállás nem tartalmaz. Ez a fent idézett rendelkezésekbe ütközik, ezért törvényben kizárt.

[19] Az irányadó tényállás ugyanakkor maradéktalanul tartalmazza azokat a tényeket, amelyek a terhelt bűnösségének a fogolyszökés vétségében történt megállapítását megalapozzák. Ennek lényege szerint a terhelt a részére engedélyezett büntetés-félbeszakítás leteltét követően a számára meghatározott napon és azt követően sem tért vissza a börtönbe abból a célból, hogy a büntetés végrehajtása alól kivonja magát. Ezért az irányadó tényálláshoz képest a bűnösség megállapítását támadó részében a felülvizsgálati indítvány alaptalan is.

[20] Ennek alapján a Legfőbb Ügyészség arra tett indítványt, hogy a Kúria a Be. 656. § (2) bekezdés a) pontja alapján a Szegedi Járásbíróság 15.B.1102/2019/18. számú ítélete, valamint a Szegedi Törvényszék 3.Bf.1415/2020/19. számú végzése ellen a védő által benyújtott felülvizsgálati indítványt utasítsa el.

[21] **III. A felülvizsgálati indítvány nem alapos.**

[22] A felülvizsgálat rendkívüli jogorvoslat, amely a Be. 648. §-a értelmében kizárólag a bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen, és a Be. 649. §-ában megjelölt anyagi és eljárási okokból vehető igénybe. A felülvizsgálati okok törvényben meghatározott köre nem bővíthető, az ott meghatározottakon kívül más okból felülvizsgálatnak nincs helye.

[23] Felülvizsgálatnak a bíróság jogerős ügydöntő határozata ellen a büntető anyagi jog szabályainak megsértése miatt helye van [Be. 648. § a) pont]. A büntető anyagi jog szabályainak megsértése miatt felülvizsgálati indítvány terjeszthető elő, ha a bíróság a büntető anyagi jog szabályainak megsértésével állapította meg a terhelt bűnösségét [Be. 649. § (1) bekezdés a) pont aa) alpont].

[24] Ugyanakkor a felülvizsgálatban megkerülhetetlen szabály, hogy a Be. 650. § (2) bekezdése szerint a felülvizsgálati indítványban a jogerős ügydöntő határozat által megállapított tényállás nem támadható. Ennek megfelelően a Be. 659. § (1) bekezdése rögzíti, hogy a felülvizsgálati eljárásban a jogerős ügydöntő határozatban megállapított tényállás az irányadó, a bizonyítékok ismételt egybevetésének, eltérő értékelésének, valamint bizonyítás felvételének nincs helye.

[25] A tényállás irányadó jellege azt jelenti, hogy a felülvizsgálat során nemcsak maga a tényállás, hanem mindaz, ami a tényállás megállapításához vezetett, támadhatatlan. Következésképp a tényállás megalapozottsága, a bizonyítékok mikénti mérlegelése sem külön-külön, sem pedig egymás viszonyában nem vizsgálható.

[26] A felülvizsgálat során tehát a jogerős határozatban megállapított tényállás megalapozottsága, a bizonyítékok mikénti mérlegelése nem vizsgálható, az eljárás bíróságok által levont jogi következtetések – így a bűnösség megállapításának és a cselekmény jogi minősítésének – helyessége kizárólag az irányadó tényállás alapulvételével bírálható el (BH 2004.102.).

[27] Nincs lehetőség a bíróság bizonyítékokat értékelő tevékenységének, s ezen keresztül a bűnösség kérdésének, valamint a – minősítéssel kapcsolatos, vagy más büntető anyagi jogi szabály sérelme nélkül – kiszabott büntetés, illetve annak mértéke vitatására.

[28] Ebből következően a felülvizsgálat során a tényállás helyessége, az ítélet megalapozottsága, a bizonyítékok értékelése nem bírálható felül. A jogerős ítéletben rögzített tényállás nem változtatható meg.

[29] Az irányadó tényállás szerint a terhelt 2008. szeptember 29. napjától a börtönben jogerős szabadságvesztés büntetését töltötte, melynek során 2009. augusztus 29. napján a büntetés-végrehajtási intézetben, munkavégzés közben balesetet szenvedett, melynek következtében gerince megsérült. A terhelt a fentieket követően egészségügyi okokból 2010. szeptemberében néhány napot, majd 2010. október 18. napjától – egy kisebb megszakítással – 2014. május 21. napjáig, a részére különböző hatáskörökben engedélyezett, és több alkalommal meghosszabbított büntetés-félbeszakításon volt.

[30] A félbeszakításról a terheltnek 2014. május 22. napján legkésőbb 23 óra 59 percig kellett volna visszaérkeznie a börtönbe, mivel a Belügyminisztérium 2014. május 14. napján kelt, BM/3460-9/2014. számú – jogorvoslattal nem támadható – határozatában a terhelt részére a szabadságvesztés büntetés félbeszakításának 90 nappal történő meghosszabbítását már nem engedélyezte a határozatban részletesen kifejtett indokok alapján.

[31] A terhelt részére a Belügyminisztérium fenti meghosszabbítást elutasító határozata, továbbá a büntetés-végrehajtási intézetbe történő jelentkezésre felhívás lakcímén kézbesítésre került, melyen túlmenően a büntetés-végrehajtási intézet munkatársa a terheltet rövid úton, telefonon keresztül is tájékoztatta, hogy az újabb meghosszabbítás iránti kérelme elutasításra került, melyre tekintettel jogerős szabadságvesztés büntetése letöltésének folytatása céljából 2014. május 22. napján jelentkeznie kell a börtönben.

[32] A terhelt mindezek ellenére azért, hogy a büntetés végrehajtása alól kivonja magát, a részére engedélyezett büntetés-félbeszakítás leteltét követően, sem a számára meghatározott napon (2014. május 22-én), sem azt követően nem tért vissza a börtönbe.

[33] A terhelttel szemben a fentieket követően a Szegedi Rendőrkapitányság 2014. június 13. napján, 06010/3263-2/2014. bü. szám alatt elfogatóparancsot bocsátott ki.

[34] A terheltet végül a Budapesti Rendőr-főkapitányság munkatársai 2019. április 28. napján Budapesten fogták el.

[35] Jelen esetben az indítvány részben a tényállás megalapozottságát vitatja, amikor azt sérelmezi, hogy a terhelt olyan büntetés végrehajtása alól vonta ki magát, amely végrehajtásának meg-kezdésére – a terheltnek fel nem róható okból – nem is került sor. E körben a terhelt a Veszprémi Városi Bíróság 2009. december 14-én kelt I.Bk.1795/2009/4. számú 3 év 6 hónap 20 nap tartamú összbüntetési ítélete okán engedélyezett félbeszakításról nem tért vissza, nem pedig az Orosházi Városi Bíróság 2012. január 16. napján jogerőre emelkedett 3.Bk.95/201/2. számú összbüntetési ítéletével meghatározott 3 év 10 hónap 15 nap tartamú büntetése kapcsán.

[36] A Kúria utal arra, hogy a jogerős ítélet tényállása nem jelölte meg sem a Veszprémi Városi Bíróság I.Bk.1795/2009/4. számú, sem az Orosházi Városi Bíróság 3.Bk.95/201/2. számú összbüntetési ítéletét.

[37] A Veszprémi Városi Bíróság a 2009. december 14-én meghozott és 2010. január 28-án jogerőre emelkedett I.Bk.1795/2009/4. számú határozatával az Orosházi Városi Bíróság 3.B.174/2006/31. számú, a Szarvasi Városi Bíróság 5.B.175/2006/30. számú, a Kiskőrösi Városi Bíróság 7.B.335/2007/24. számú, a Szarvasi Városi Bíróság 8.B.180/2008/11. számú, továbbá a Veszprémi Városi Bíróság 1.B.1993/2006/43. számú ítéletét foglalta összbüntetésbe és az összbüntetés tartamát 3 év 6 hónap 20 nap börtönbüntetésben határozta meg.

[38] Az indítványban megjelölt Orosházi Városi Bíróság 3.Bk.95/2011/2. számú, 2011. november 28. napján kelt és a Gyulai Törvényszék mint másodfokú bíróság 1.Bpkf.2/2012/3.

számú végzésével 2012. január 16. napján jogerőre emelkedett összbüntetési ítéletével a Veszprémi Városi Bíróság összbüntetési ítéletében bennfoglalt ítéletekhez képest további egy ítélettel, a Nagykanizsai Városi Bíróság 4.B.66/2011/4. számú ítéletével kiszabott büntetést is összbüntetésbe foglalta, s az összbüntetés tartamát 3 év 10 hónap 15 nap börtönbüntetésben állapította meg.

[39] Az Orosházi Városi Bíróság összbüntetési ítélete a Veszprémi Városi Bíróság összbüntetési ítéletéhez képest nem tekinthető – ahogy arra az indítvány utalt – teljesen más ítéletnek. Ugyanis, ha a terhelt büntetéseit korábban már összbüntetésbe foglalták, de egy újabb szabadságvesztést kiszabó alapítéletre tekintettel újabb összbüntetésbe foglalás válik szükségessé (többszörös összbüntetésbe foglalás), az újabb összbüntetési ítéletben vissza kell térni az alapítéletekre. A kvázi halmazati viszony megítélésénél nem a korábbi összbüntetési ítélet jogerőre emelkedését, hanem az alapítéletekkel elbírált bűncselekmények elkövetési idejét, illetőleg az alapítéletek jogerőre emelkedésének az időpontját kell figyelembe venni (3/2002. Büntető Jogegységi határozat II/5.). Jelen esetben a terhelttel szemben kiszabott ítéletek többszörös összbüntetésbe foglalására került sor.

[40] Sérélmelte az indítványozó azt is, hogy a bv. szervek az utóbbi összbüntetési ítélet fogamatba vételét elmulasztották, így a terhelt 2016. január 16-tól nem volt büntetés-végrehajtás alatt álló elítélt. Ez a megállapítás ellentmond a jogerős ítélet – felülvizsgálattal nem támadható – tényállásának. Utal a Kúria arra is, hogy az indítvány ezen megállapítása ellentétes a mellékletként csatolt, a Belügyminisztérium által kiállított büntetés-félbeszakításról szóló határozatokkal is.

[41] Az indítványozó álláspontja szerint a kiszabott szabadságvesztés büntetések végrehajthatósága 2017. január 24-én elévült. A Gyulai Törvényszék Büntetés-végrehajtási Csoportja 11.Bv.206/2020/7. számú, 2020. július 31-én kelt és 2020. október 8-án véglegessé vált, az Orosházi Városi Bíróság 3.Bk.95/2011/2. számú összbüntetési ítélete végrehajthatósága elévülés miatti kizártságának megállapítására irányuló indítványát elutasította.

[42] Jelen ügyben nem csupán a büntetés végrehajthatósága, de a cselekmény büntethetősége sem évült el. A Btk. 26. § (1) bekezdése szerint a büntethetőség – a (2)-(3) bekezdésben meghatározottak kivételével, illetve az egyes bűncselekmények elévülésének kizárásáról szóló törvény eltérő rendelkezése hiányában – elévül a büntetési tétel felső határának megfelelő idő, de legalább öt év elteltével. A terhelt terhére jelen ügyben megállapított bűncselekmény elévülése öt év.

[43] A Btk. 28. § (1) bekezdése szerint az elévülést félbeszakítja a bíróságnak, az ügyészségnek, a nyomozó hatóságnak, illetve nemzetközi vonatkozású ügyekben az igazságügyért felelős miniszternek vagy a külföldi hatóságnak az elkövető ellen a bűncselekmény miatt fogatosított büntetőeljárási cselekménye. A félbeszakítás napján az elévülés határideje ismét elkezdődik.

[44] A tényállásból közvetlenül is megállapítható, hogy a bűncselekmény büntethetőségét megszüntető elévülés nem következett be, hiszen az elkövetés időpontja, a terhelttel szemben elfogató parancs kibocsátása, és elfogása között öt év nem telt el.

[45] A Kúria a Be. 649. § (2) bekezdése szerinti olyan további felülvizsgálati okot, melynek vizsgálatára a Be. 659. § (6) bekezdése alapján hivatalból köteles, nem észlelt.

[46] **IV.** Ekként a terhelt védője által benyújtott felülvizsgálati indítványt elbírálv a megtámadott határozatokat a Be. 660. § (1) bekezdése szerinti tanácsulésen eljárva, a Be. 662. § (1) bekezdése alapján hatályában fenntartotta.

[47] A végzés elleni fellebbezés lehetőségét a Be. 6. § (4) bekezdése, a felülvizsgálatot pedig a Be. 650. § (1) bekezdés b) pont második fordulója kizárja.

Budapest, 2022. április 14.

Dr. Sebe Mária s.k. a tanács elnöke, Dr. Boros Tibor s.k. előadó bíró, Dr. Somogyi Gábor s.k.  
bíró